

Slovenski

čebelar

Glasilo

čebelarskega

društva

za Slovenijo

v Ljubljani

Št. 3 * Marec

Letnik XXXVII

Vsebina:

Čebelnja steklost	33	Opazovalne postaje	40
Plemenilna postaja v Kamniški Bistrici	34	Nekaj čebelarških spominov	41
Okraj Šmarje	36	Društvene vesti	43
Čtivo za začetnike	37	Vesti iz podružnic	45
Kotiček za radovedneže	39	Drobiž	47

Domač slovenski zavarovalni zavod je

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

V zavarovanje sprejema:

1. Proti požaru:
 - a) raznovrstne izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom gradbe;
 - b) vse premično blago, mobilije, zvonove in enako;
 - c) poljske pridelke, žito in krmo.
2. Zvonove proti razpoki in prelomu in steklo proti ubitju.
3. Sprejema v življenjskem oddelku zavarovanje na doživetje in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah.
4. Zavarovanje proti vlamu.
5. Posmrtninsko zavarovanje Karitas.
6. Vse vrste zavarovanj nezdod, jamstva in kaska.

Zastopniki v vseh mestih in farah.

Mali oglasi

Prodam 150 kg hojevega medu. Cena po dogovoru. Anton Žirovnik, Kozarje 44 pri Ljubljani.

Prodam 35 A.-ž. panjev, močno obljudeni. Panji so novi, točno po meri izdelani, končnice umetno slikane, satje iz leta 1933. Cena po dogovoru. Janko Meterc, čebelar, Zabreznica, p. Žirovnica.

Naprodaj ima 100 kg cvetličnega medu po Din 16.50, 12 kranjičev krepko obljudenih, z mladimi maticami. Cena po dogovoru. Čebele zamenjam tudi za A.-ž. panje. Franc Skebe, čebelar, Hinje 20, p. Žužemberk.

Prodam 19 obljudenih, s satjem opremljenih A.-ž. panjev. Cena po dogovoru. Jože Zaplatil, Ljubljana, Peričeva ulica 28.

Naprodaj imam 30 kranjičev, obljudenih, z mladimi maticami. Oddam le celotno število panjev skupaj. Za ceno je vprašati pri Ivan Soklič, Zalog 21, p. Dob pri Domžalah.

Prodam 26 A.-ž. panjev, obljudenih z močnimi družinami in dovoljno medeno zalogo. Prodajam tudi skorc novo točilo. Panji so zelo dobro ohranjeni. Ponudbe je nasloviti na M. Vidnjevič, učitelj v pok., Radatovič pri Metliki.

Prodam tehtnico za opazovalni panj ali zamenjam za dobrega pitanca. I. Debeljak, Ljubljana, Študentovska ulica 11.

Prodam 15 naseljenih A.-ž. panjev na žlebičje, z zadostno zalogo medu in tudi ličen čebelnjak, razložljiv na 12 delov, pokrit z lepenko, vse v dobrem stanju. Cena po dogovoru. Ivan Jerovšek na Vrhniki št. 326.

Prodam 8 A.-ž. panjev čebel. Panji so novi in natančno izdelani, družine močne. Cena po dogovoru. Alojzij Zavrl, Srednje Bitnje 42 pri Kranju.

Prodam 50 kg točenega cvetlično-ajdovega medu. Cena za 1 kg je Din 15.—, franko postaja Novo mesto. Pošilja se od 10 kg naprej. Alojzij Hudoklin, čebelar, Brusnice pri Novem mestu.

Prodam čebelnjak, nov, pred dvema letoma narejen, 8 m dolg, 3¹/₂ m širok, s cementno opeko krit, zelo lep, z balkonom, urejen za 50 A.-ž. panjev na 10 okvirov. Dalje 1 točilo za 3 satnike, 10 A.-ž. panjev na 10 okvirov malo rabljenih, 10 panjev nemške mere na 18 okvirov po Din 15.—, 20 kranjičev po Din 6.— za komad. Za drugo ceno po dogovoru. Ivan Ogrinc, Berlog 8, p. Velike Lašče.

Čebelarška podružnica Selnica-Ruše kupi 15 obljudenih kranjičev s pristno kranjsko pasmo, ter 40 kg lepega voska z navedbo zadnje cene.

Članarina (naročnina) znaša letno Din 35.— (za inozemstvo Din 46.—)

Urejuje: AVGUST BUKOVEC,
Ljubljana, Gruberjevo nabr. 14

Številka

3

Sklep za uredništvo 20. dne vsakega meseca. Pisma in denar v društvenih zadevah je naslavljati na »Čebelarško društvo za Slovenijo« v Ljubljani. — Naslov za blagovne pošiljke (vosek), naročila za čebelarške potrebščine: Društvena čebelarna, Ljubljana, Pražakova ulica 13 Društveno tajništvo v Ljubljani, Poljanska cesta št. 13/l, telefon 38-38

V Ljubljani, dne 1. marca 1934 Letnik XXXVII

Čebelna steklost

(majniška bolezen)

Vales Zora, dipl. nat. — Novo mesto

Dan se že daljša. Kmalu bo pomlad tu in pričelo se bo delo pri naših ljubljenkah — prvi pregled. Kako z veseljem smo lani zaznamovali panje, ki so bili močni, in polni upanja smo zrlji na bližajočo se pašo.

Toda kako često nas iznenadi, ko najdemo ob koncu aprila (morda celo prej ali kasneje) panj, ki je bil pri prvem pregledu močan, nenadoma zelo slab. Marsikdo si razlaga to nenadno oslabitev panja z odmrtnjem starih čebel. Če pa smo pazljivi, bomo opazili sledeče:

Čebele prihajajo iz panjev mnogokrat kar v množici, padajo na tla, lazijo razburjeno okrog, tresejo s krili in ne morejo zleteti ter končno pomro. Če jih pogledamo natančneje, vidimo, da imajo zadek nabrekel. So pa to samo mlade čebele, ki so komaj zletele.

Buttel-Reepen prav lepo opisuje to obnašanje čebel. Vendar se pa podobno obnašajo tudi čebele, ki so obolele za nose-matoso. Toda ta bolezen, to umiranje čebel se pojavi s a m o v zgodnji spomladi, po naglih toplotnih izpremembah, ponekod v aprilu, drugod šele v maju. Zato imenuje Buttel-Reepen in za njim dr. Zander to bolezen majniško bolezen; pri nas uporabljamo za to besedo steklost ali besnost čebel.

Še nekaj je značilno za to bolezen. Mikroskopsko-bakterijološki pregled čebele nam pove, da je popolnoma zdrava; nikjer ne najdemo kakega bolezenskega bacila ali kakega enostaničarja-zajedalca, kot ga srečamo pri nose-matozi. Pač pa najdemo črevo čebele nabito polno, blatnik (zadnje črevo) je natrpan s trdno maso obnožine. Jasno je, kjer ni aktivnega povzročitelja bolezni, tudi bolezen ni nalezljiva.

Vendar pa mora biti neki vzrok za to bolezen, tega umiranja čebel. Mnogo se je ugibalo in pisalo o tem. Nußbaumer je mislil, da zbole za steklostjo mlade čebele zaradi prevelikega napora pri pitanju zalege. Steigel pa pravi, da se zgodnja zalega prehladi in pridejo potem čebele bolne na svet.

Šved Turesson, ki je poizkušal in proučeval kako učinkujejo strupi plesni na ljudi in sesalce, je opazil, da nekatere glive izločajo v svojo okolico, v podlago, v kateri se razvijajo, snovi, ki so slične karbolni kislini. Te snovi povzročajo na organizmu tresenje in krče, nato ohromitev in končno smrt. Ker opažamo enake pojave pri čebelah, ki obole za steklostjo, je Turesson sklenil, da poizkusi ta strup tudi na čebelah. V ta namen jih je krmil s plesnivim medom. Po treh do osmih dneh je opazil, da so lazile okrog z ohromelimi krili, se tresle, drgnile in praskale z zadnjimi nogami nabrekel zadek, ki je zaradi tega postal črn; nato so poginile.

Tako bi bila torej nekaka zastrupitev s plesnivo hrano vzrok tej bolezni. Ker se torej mlade čebele v tem času obilno hranijo s cvetnim prahom, da zmorejo krmiti zalego, bi se torej v tem primeru hranile s pokvarjeno, plesnivo obnožino. Saj je znano, da se obnožina, zlasti nepokrita, le slabo dalj časa ohrani zdrava, posebno še pozimi, zlasti če ni panj bil pravilno zazimljen in se v panju tvori vlaga. Glivam-plesnim pa ne moremo z ničemer bolj ustreči ko ravno z vlago.

Iz tega bi sledilo, da bi bilo treba sato vje, ki postane čez zimo v panjih plesnivo, pravočasno odstraniti, posebno sate z obnožino. V prvi vrsti pa je posebno važno, da pravilno zazimimo, da ostanejo panji suhi.

V letošnji 1. številki Sl. Č. na str. 15 toži čebelar, da mu redno vsako leto čebele v nekem A.-Ž. panju spomladi močno padajo. Iz sicer pomanjkljivega opisa bi se dalo sklepati, da gre tu za steklost. Da se to godi že marca mesto aprila ali maja, je morda vzrok podnebje dotičnega kraja. Škoda, da pisec ni podal natančne slike bolezni, iz česar bi bilo morda lahko razvidno ali gre res za besnost ali pa je to kaka druga bolezen, četudi nenalezljiva.

Zanimalo bi me zvedeti, kako je z vremenom, temperaturo tam ob času bolezni, kako se bolne čebele obnašajo, ali je pisec ob padanju čebel opazil v panju kak plesniv sat, kar bi potrjalo Turessonove izsledke.

Plemenilna postaja v Kamniški Bistrici

Jos. Verbič — Ljubljana

Zdi se mi umestno, da poročam čebelarjem, kaj je društvo storilo za plemenilno postajo v Kamniški Bistrici in kako je ta doslej poslovala.

Postaja je začela delovati sredi meseca maja 1932. l., ko smo nabavili čebelno družino, ki naj nam bi dobavljala dobre trote za plemenjenje matic. Po brezuspešnem iskanju z razpisom v »Sl. Č.« se je

obrnil društveni odbor na župnika v Kočevski Reki, g. Krakerja, ki je o njem izjavil sloveči nemški raziskovalec čebel dr. Gätze, da ima vsaj v nekem določenem pogledu najboljše čebele.

Pismenim potom pa tudi iz Koč. Reke nismo mogli dobiti ničesar, ker je bil g. župnik navezan na svoje ljubljenske tako, da se niti od ene družine ni mogel ločiti. Po dolgotrajnem osebnem barantanju se je poročevalcu posrečilo, da je dobil proti zameni dobro zasedenega eksportovca, ki smo o njem slučajno šele pozneje zvedeli, da je v njem — po dr. Götzejevi izjavi — najboljša čebelna družina g. Krakerja.

Prepeljal sem ga v Ljubljano, ga preselil v A.-Ž. panj, mu vzel nekaj zalege in ga poslal v Kamniško Bistrico. Tam sem na že poprej najetem zemljišču napravil za panj skromno zavetišče, postavil 10 hramčkov za 20 plemenilnikov in prostor ograbil z bodečo žico.

Trotar — družina, od katere porabljam trote — se je hitro razvijal. Da ne bi dobil skomine po rojenju, sem mu 14 dni po preselitvi odprl medišče, ki so bile v njem same satnice. Lotil se jih je takoj in tudi izdelal. Ker je pa kljub temu po nadaljnjih 14 dneh nastavljal matičnike, sem mu odvzel tri sate z godnim matičnikom, zalego in čebelami vred in jih prestavil v eksportni panj, ki sem ga imel na plemenišču. V tem panju sem kmalu imel drugo lepo družinico s čistokrvno matico.

Štirinajst dni po prevozu trotarja v Kamniško Bistrico je prišlo za njim še devet njegovih hčerkic, vse v novih švicarskih plemenilnikih. Vzredil sem jih iz ličink, ki sem jih še v Ljubljani odvzel trotarju. Tekom tedna je bilo sedem matic oplemenjenih. Sredi junija je dobil trotar še devet nevest, ki so izvirale iz najboljšega plemenjaka g. Arka iz Ljubljane. Tudi od teh se jih je oplemenilo sedem.

Enajst oplemenjenih matic je bilo po sklepu odbora prodanih, neprodane pa je obdržal poročevalec zaradi preizkuševanja. Žal, da je več prodanih matic prišlo

v nesrečne roke, iz katerih so ob prvem lepem vremenu odletele.

Trotar je bil zazimljen v začetku novembra 1932 kar na licu mesta. Ker nismo vedeli za starost njegove matice, je ostal na plemenišču tudi eksportovec kot reserva, ako bi težko pridobljena matica odpovedala. Obe družini sta dobro prezimili.

Leta 1933 je imel trotar že v začetku maja, ne da bi ga kdaj pital, dosti lepe zalege in mnogo krepkih trotov. Iz istih vzrokov kakor prejšnje leto, sem mu nastavil tudi v tem letu v medišče zgolj satnice. V kratkem času jih je izpremenil v belo satje, ki ga je deloma tudi zanesel z medom. Na rojenje pa ni mislil. V začetku meseca avgusta sem opazil, da ima manj zalege in nekaj matičnikov. Hotel je preleči. Ker bi bil rad ohranil staro matico, sem matičnike podrl. Pa nisem uspel. Na pomoč mi je prišel — proti moji volji — eksportovec.

Ta je spomladi tudi hitro napredoval. Ker mu pa nisem mogel prostora povečati, sem mu vzel tri sate, in pozneje pa še dva z zalego in čebelami vred in jih odnesel s plemenišča. Pa kljub temu je rojil! Ko sem prišel sredi meseca julija v Bistrico, sem našel nenaseljen hramček nabito poln čebel. V njem so bili tudi že trije sati in nekaj zalege. Bil je roj iz eksportovca. V eksportovcu nisem mogel najti matice, pač pa je bilo v njem več godnih matičnikov. Vse sem podrl, razen enega, roj pa odnesel.

Čez 14 dni, ko sem ob slabem vremenu z naglico pregledoval eksportovca, zopet nisem našel v njem matice, pa tudi zalege in matičnikov ne. Da bi ne postal trotovec (družina z matico, ki leže same trote), sem mu dodal lepo, oplemenjeno, zeleno zaznamovano, novo matico, ki sem jo imel še na plemenišču. Poslužil sem se matičnice, ki sem jo zaprl s sladkornim testom.

Ko sem sredi meseca avgusta panje zopet pregledoval, sem opazil nenavadno spremembo matičnih vlog. V plodišču trotarja sem našel na okencu staro matico, ki

je begala pred lastnimi čebelami. Kmalu potem sem ugotovil, da ta matica že dalj časa ni vršila svoje naloge. V njenem gnezdu je bilo le malo pokrite in nikake nepokrite zalege. Bil sem neprijetno iznenaden. Zelo pa sem se začudil, ko sem razložil trotarjevo medišče in našel na skrajnem, deloma praznem satu lepo, zeleno zaznamovano matico, v njeni bližini pa novo zalego. Preselila se je iz višje nameščenega eksportovca. Pričakoval sem, da ta sedaj ne bo v redu, pa sem se motil. V eksportovcu je zalegala mlada, a ne zaznamovana matica. Gotovo je bila pred 14 dnevi že v panju, a sem jo zaradi prisiljene naglice pri delu prezrl. Dodana, zeleno označena matica, ki so jo čebele oprostile iz matičnice, je nepoškodovana zapustila eksportovec in pribežala v trotarjevo medišče, kjer je bila z veseljem sprejeta.

Za vzrejo matic je bilo lansko leto malo ugodno. Od prvih dveh nasadov po 12 matičnih ličink, ki sem jih meseca maja odvezel zelo hvaljenemu plemenjaku g. Žnidersiča, je moj rednik (družina, ki ne daje, temveč samo hrani in neguje matično zalego) kril le lastno potrebo. Šele meseca junija sta dala dva nasada po 9 matic. Od teh se jih je v Bistrici oplemenilo 16.

Oplemenjene matice smo prodali in razposlali v razne kraje. Za nakup matic se je priglasilo lepo število čebelarjev, a vsi bi jih bili radi dobili meseca maja. Za poznejše pa je bilo malo zanimanja. Tu je treba povedati, da društvo pri ljubljanskih vremenskih razmerah v mesecu maju ne more vzrejati večjega števila matic in da za sedaj zaradi pomanjkanja sredstev sploh še nima namena vzrejati jih na debelo. Plemenilno postajo smo ostanovili zlasti zato, da nudi čebelarjem od meseca maja do meseca avgusta priliko, da pošiljajo svoj dober matični naraščaj na plemenjenje s prvovrstnimi troti. Matice naj si vzrejajo čebelarji sami!

Iz doslej povedanega je razvidno, da je bila matica g. Krakerja zelo plodovita.

Ne da bi družino krmili, je zгодaj zastavila obilo zalege in vztrajala pri tem poslu do jeseni. Čez zimo in spomladi je množina njenih čebel le malo padla, iz česar se more sklepati, da je bila žival zdrava, dolgovečna in odporna proti vremenskim nepravilnostim. Glede pridnosti trotarja je težje izreči pravično sodbo, ker ni imel poleg sebe tekmeča, ki bi ga z njim lahko primerjali. Vendar mu moram dati z ozirom na obe splošno slabi letini prav dobro izpričevalo. Izredno velika je bila njegova delavnost pri stavbi satja. Dve leti zaporedoma je izdelal po 9 satnic. Ni mi pa ugajalo, da je naredil med satnicami tudi nekaj prečnih satičev in da razvrstitev zalege, obnožine in medu ni bila posebno idealna. Še manj mi je bilo všeč, da so imele nekatere njegove čebele prvi obroček na zadku rumenkast, česar v Kočevski Reki nisem opazil. Bil je tudi precej nadležen. Brez dima ga je bilo težko opravljati. Glede dolžine rilčka njegovih čebel ljubljanska preiskava ni potrdila dr. Götzejevih ugotovitev. Toda leta 1933 se je izkazalo, da se je domači zavod v tem pogledu motil.

Vsa ta pravkar navedena dejstva so mi branila, da bi izrabo plemenilne postaje v preteklem letu čez mero priporočal. Nisem bil pa prepričan, ali so ti nedostatki prirojeni ali le posledica spremenjenih življenjskih razmer. Krakerjev rod bomo zato še obdržali in ga opazovali, a s plemenišča ga bomo letos umaknili. Na njegovo mesto pride drug plemenjak, ki je že v več pokolenjih preizkušen in je, kar upamo, popolnejši kakor dosedanji.

Naši čebelarji se društvene plemenilne postaje doslej še niso posluževali, dasiravno se zanjo zelo zanimajo. Vse bolj spoznavajo neenakomernost čebelnih družin in njene slabe posledice. Neznanje in pomanjkanje sredstev zavira začetek in napredek. Društvo bo vse storilo, da bo izkoriščevanje postaje kolikor mogoče olajšalo.

Kljub težkim gospodarskim nepravilnostim podpirajo oblasti društveno stremljenje.

Lansko jesen je društvo z denarno podporo ministrstva postavilo na plemenišču lično, leseno, razložljivo stavbico, ki bo dajala trotarju streho in bo rabila tudi za shrambo hramčkov, orodja, satja itd. Veliko vrednost bo imela pa še posebno kot delavnica, ki smo jo dosedaj zlasti ob slabem vremenu zelo pogrešali. Poleg tega smo ogrado toliko razširili, da bo mogoče istočasno postaviti na plemenišče 40 matice. Društvo ima šele sedaj dobro opremljeno in porabno plemenilno postajo in želi, da bi kmalu pomagala množiti čebelarjem dohodke.

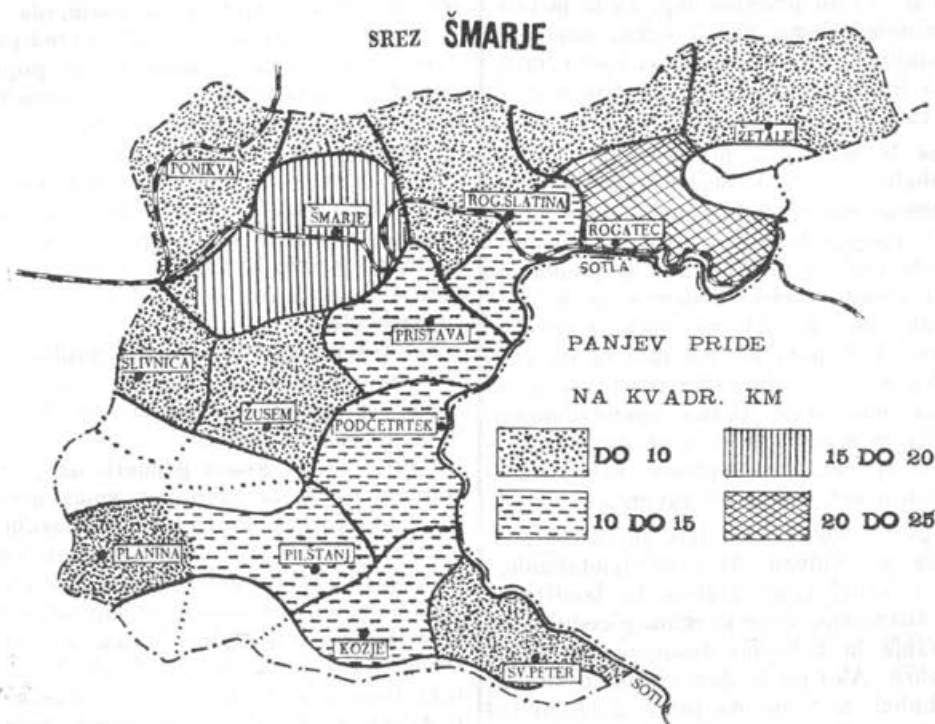
Okraj Šmarje

V pašnem oziru nam ne nudi nobene posebnosti. Ves okraj obsega 597 km², od teh je 275 km² pokritih z gozdovi, po večini zelo mešanimi, ki pa nudijo čebelarjem čez leto dovolj bere. Grič se vrsti za gričem, vmes se vijejo precej globoke, ponekod hladne doline. Nad dve tretjini okraja pa je visoko gričevje, ki je zlasti v višjih legah pokrito z lepim igličastim drevjem. Vendar zamedita hoja in smreka le poredko in še takrat bolj v južnih legah. Od kulturnih rastlin pokrivata detelja in ajda precejšnje površine. Povsod sejejo še črno ajdo, ki zadostuje za domače čebelarje. V pasu od Rogatca preko Slatine in Šmarja se na jesen zaziblje polje v ajdovem cvetu in zaposli mnogo tujih pripeklanih panjev. Vse z ajdo posejane površine je okroglo 830 ha.

V okraju lahko računamo nekako 300 km² čebelnege pašnege polja, na katerem čebelarita 472 čebelarja z 2598 panji. Povsod prevladujejo panji s premičnim satjem, ki jih je v okraju 1563, z nepremičnim jih je 1035 panjev. Od vseh je največ kranjičev — 1024, nato je 774 A.-ž. in izredno mnogo — 392 — panjev z malimi satniki. Drugi panji so različnih sestavov: 116 dunajčanov, 46 eksportovcev, 12 gerstungovcev, 11 košev in 223 panji raznih sestavov.

Sedanja občina Rogatec izkazuje največ panjev, nekaj preko 20 panjev na km². Sledi ji bližnja in daljna okolica Šmarja, kjer pride 16—19 panjev na km². Občine

Preden na novo pričneš, preceni poleg paše tudi število panjev v svojem okolišu. Ako ti pri domači hiši ne kaže pričeti, ima morda kje ne predaleč tvoj stric, teta, brat, svak ali prijatelj pripraven prostor in ugodne pogoje.

ki leže ob Sotli, imajo nekako 11—13 panjev na km², Pilštajn pa 14. Občine Žetale, Žusem in Slivnica pa imajo pod 5 panjev na km².

Čtivo za začetnike

Ludovik Puš — Ljubljana.

Sedaj bomo počasi začeli — zares! V marcu bo opravila za vse, za vas, ki še nič nimate, in za vas, ki ste že pričeli poprej. To nas bo! Morda se že kdo boji, da nas bo preveč in da bodo oškodovani stari čebelarji. Vendar kar brez skrbi! Saj vsi vemo, da pri nas po deželi čebelarstvo še daleč ni preveč razširjeno, in da se še vedno veliko sladkega soka po cveticah in drevju posuši, ker ni čebel, da bi ga pobrale in predelale v žlahtno strd. Tudi zastran cen medu se ni treba bati, češ, da bodo padle, ker bo blaga preveč. Preden boste mladi stopili med proizvajalce medu in voska, da se bo res kaj prida poznalo, bo še dokaj vode preteklo. Sicer pa v Sloveniji medu večkrat primanjkuje. Zato ni nobene nevarnosti ne za prvo ne za drugo.

Prični tam, računaj pa seveda z zamudo časa za pot in s tem, da čebel nimaš vedno pri rokah. Svarim pa že sedaj, da računate z razvojem svojega čebelarstva in ne tiščite vsi na kup! Treba se je porazdeliti. Pasišč je za vse dovolj! Bolje je imeti čebele malo od doma, pa v ugodnem pašnem kraju, kjer ne bo škode za sosedne čebelarje in ne zabavljanja ter zavisti, kakor v slabih pašnih razmerah in pri odporu starih čebelarjev doma.

Meseca marca je čas, da se ogledaš za kranjčem ali dvema. Pri kupčiji bodi izbirčen. Vzemi le zares močne družine v velikih kranjčih, nikakor pa ne v majhnih. Kaj boš z rojem iz tega, ko ga bo za dobro pest! Družina mora konec marca do zadnje skončnice zasedati in podsedati satje. Zanimaj se za matico, koliko je stara in ne jemlji starejše ko predlanske. Pazi tudi, da bo pasma kar mogoče čista. Odklanjaj mešanico domače pasme z laško, ki se kaže v rumenih prvih zadkovih obročkih. Čebel ne kupuj preblizu, marveč vsaj uro hoda od svojega bodočega »čebelnjaka«, sicer se jih bo mnogo vrnilo in bo panj oslabil.

Ko si kupčijo sklenil, pojdi iskat čebele ponoči in jih varno prenašaj, ozir. prevažaj, da se satje ne podre. Zlasti skrbi, da bo imela žival dovolj zraka. Zadnja skončnica mora biti odprta in zamrežena. Panj je natrpan s čebelami in nevarnost, da se zaduši, je velika! Ne bi bil pričetek lep, če bi mrliča domov pripeljal. Doma panjič dobro odeni in ga imej odeteža notri do trijakov. Kako bova roje lovila in drugo pride v prihodnjem mesecu na vrsto.

Sedaj se bomo pa še mi pomenili, ki že imamo čebele, kaj nas v marcu čaka. V preteklem mesecu se je pričelo po malem novo življenje v panjih. Matica je pričela zalegati in z rastočo toplino in bližajočo se pomladjo raste tudi obseg zalege. V marcu se čebele hitro množe, tako, da je konec meseca kranjič skoraj poln, A.-Ž. panj pa ima tudi že na več satih velike ploskve zalege. Že začetkom marca meseca nas kliče važno spomladansko opravilo, da namreč svoje družine skrbno pregledamo in si vse, kar najdemo, zabeležimo ter pomanjkljivosti takoj odpravimo.

Sicer opazuj čebele pri izletu in se uči soditi jih že po videzu. Živahno izletavanje, pahljanje s krilci pred žrelom in iznašanje mrtvice je znamenje, da je družina v redu. Nemirno iskanje in žalostno pošumevanje kaže na osirotelost. Ako po dolgem zimskem mrazu kateri čebelici že takoj na bradi uide, ni to nič hudega in še ni griža. Griža je posledica neprimerne zimske hrane in dolgo trajajočega mraza, ko se čebele ne morejo otrebiti blata, ki ga zadržujejo v blatniku. Bolezen spoznaš takoj, ko panj odpreš ali pa že pri žrelu po črnorjavih lisah in neprijetnem duhu. Iz knjig si se poučil, da grižavemu panju ni pomoči, dokler se ne ponudi ob ugodnem dnevu prilika za trebljenje. Z otrebitvijo je tudi boleznikonec. Iz hudo ponesnaženih panjev je treba preseliti čebele v druge (če jih imaš), vsaj pa izmenjati satje, v kolikor ni že zaleženo. Pazi pa, da s satjem ne boš odvezel medene zaloge. Ako je bolna družina slaba, čebele po odstranitvi matice pridruži drugi družini. Vsem panjem si osnažil dna že v februarju, če pa ne, stori sedaj.

Najvažnejše spomladansko opravilo — pregledovanje — bomo opravili pri toplem vremenu in kar moč hitro, da se panji ne bodo preveč ohladili. Vsak sat bomo posebej potegnili iz panja in ga po pregledu takoj vrnili. Vse važne stvari si bomo pa zapisali v beležnico, ki jo mora vsak čebelar imeti. Kako vpisuješ, je tvoja stvar, samo da boš svoja znamenja poznal.

Kjer je zalega v redu, matice ni treba iskati;

kjer pa zalege ni, je družina gotovo osirotela in je čebelarjeva pomoč nujna.

Panju brez matice pomagaš z dodajo nove matice, če jo imaš ali moreš dobiti in je tudi družina še toliko močna, da se izplača, ali pa z združenjem. Iz dveh družin napraviš eno na ta način, da v A.-Ž. panju satje s čebelami in medom vred prestaviš v medišče druge družine, ko si poprej odstranil z rešetke deščice. Osirotelega kranjiča pridružiš z naveznjem. Odrtgaj mu dno in ga navezni na drugega kranjiča, ki si mu v stropu odprl veho. Oba panja zavij v kako odejo in jih pusti pri miru. Osirotele čebele se kmalu preselijo v spodnj panj, nakar pustoto odstrani. Kakšnih drugih stvari v tem mesecu s kranjiči ne bomo uganjali, ker je zrak še prehladen.

Če daš matico osirotelemu panju, jo spusti kar naravnost med čebele, ki jo spomladi vselej sprejmejo z velikim veseljem. Ni se batí, da bi jo zadušile.

Lahko se pa komu primeri, da je pri osirotelem panju že prepozno vmes posegel ali pa je morda brezmatičnost pri zimskih opazovanjih sploh prezrl; družina se je med tem že odločila za usodni korak — čebele so začele zalegati. Te čebele ležejo sama neoplojena jajčeca, iz katerih se izlegajo sami majhni trotje, rojeni v čebelnih celicah. Zunanji znak tega pojava je vzbočena ali »grbasta« zalega v čebelnih celicah, ki se zaradi zelo napihnjenih pokrovcev že na prvi pogled razlikuje od prave zalege. V čebelnjaku imaš *trotovca*. Odpomoč? Trotovec ne sprejme matice zlepa. Zato ga rajši pridruži drugi družini na ta način, da panj s to družino postaviš na trotovčevo mesto, trotovčeve čebele pa ometiš na kakšno rjuho. Ometene čebele se bodo sprašile v nastavljeni panj, se z matico sprijaznile ter trotje »matice« uničile. Trotovčevo satje porazdeli po drugih panjih.

Dogodi se tudi, da najdeš pri pravi matici zelo raztreseno zalego, vmes pa tudi grbaste. Matica ni za nič in jo je treba čimprej odstraniti. Ne bi bilo prav, ako bi jo pustil do rojevine, ker bi družina preveč opešala. Pri spomladanskem pregledu opazuj zalego zelo skrbno. Prepričaj se, ali je lepo strnjena, kar kaže na dobro matico, ki na lepo izdelanem satu ne pušča nikakih presledkov in praznih celic. Množina zalege v začetku marca še ni merodajna za oceno matice. Nekateri panji prično pozno zalegati, drugi pa zelo zgodaj. Zgodnjaki pa niso veliko ali celo nič na boljšem. V neugodnem spomladanskem vremenu izgube namreč veliko čebel in opešajo, med tem ko poznjaki v toplejšem vremenu lepo napredujejo in dohite ter često prehite le-one.

Presodi natanko moč družine in izgube čez zimo. Običajno odmre čez zimo za dobro prgišče čebel na panj. Če je izguba večja, je iskati vzrokov predvsem v starih čebelah in nemirnem prezimovanju, ki ima tudi svoje vzroke. Po vestni oceni živalnosti boš morda našel družino ali dve, ki sta zelo opešali. Začetnik imaš hude izkušnje, da bi jo pustil, češ, se bo že popravila, pa bom imel več družin! Naj so skušnjave še tako hude, premagaj jih in se pogumno odloči, da boš slabiče brezpogojno združil. Premisli: s slabičem ne bo nič. Do jeseni si bo morda toliko opomogel, da bo nabral zimsko zalogo — če jo bo. Od njega pa ne boš imel ne roja, ne pridelka. Čemu ti bo? Ako pa dve družini združiš, dobiš močnega plemenjaka, ki ti bo v krajncu dal dva roja, v A.-Ž. panju pa enega prav lepega, ki si ga boš lahko tudi sam naredil. Imel boš jeseni dve lepi družini ali celo tri z zadostno zalogo, pa ti bo morda pri dobri letini še kaj medu kanilo v posodo. Kako je bolj prav? Vsi, ki svoja čebelarstva množite, si zapomnite: s slabiči ne boste nikoli napredovali. Zato: nikdar nikoli ne trpite slabičev.

Uspeh čebelarstva tiči v močnih družinah in samo v teh!

Zelo potrebno je točno ugotoviti zalogo hrane. Računaj, da morajo družine imeti hrane vsaj do konca aprila. Sedaj, ko je vsak dan več zalege, tudi zaloge hitro kopne. Ako pregleduješ sredi marca, mora imeti do aprila vsaka družina vsaj kake 4 kg, da si lahko brez skrbi. Družina, ki ima znatno manj, je v nevarnosti, da jo neugodne pašne razmere in slabo vreme v zgodnji spomladi spravi na rob propada. Vesten čebelar tega nikoli ne dopusti. V nekaterih krajih imajo čebele zgodnjo spomladansko bero na resju. Ob ugodnem vremenu se donos in nagel razvoj družin kmalu pozna. Žal so takšni kraji redki, zato je tudi razvoj družin bolj pozen, razen če kdo s tako zvanim dražilnim pitanjem nadomestuje bero v naravi. Tega pa začetnikom nikakor ne priporočam. Skrbi le, da bodo imele družine dovolj zaloge, druge poizkuse si pa prihrani za pozneje. Manjkajočo zalogo dokrmi zelo pazljivo, vedno zvečer v mraku, da ne povzročiš ropanja. Kako se krmi, se pouči iz čebelarskih knjig, ozir. člankov; še bolje pa storiš, če poprosiš izkušenega čebelarja, naj ti pokaže.

Se o ropanju nekaj! Zgodaj spomladi se čebele zelo rade ropajo. Nagon jih žene za medom, kjerkoli ga čutijo, četudi v sosednjem čebelnjaku ali panju. Starice vztrajno iščejo in poizkušajo, kje bi se dalo »vdreti«. Vse slabe, zlasti osirotele družine so v vedni ne-

varnosti, da jih močne sosede do zadnje kaplje izropajo. Ako se je rop že vnel, ga je težko ustaviti. Zato vedno pazi, da vsak poskus ropa že v kali zadušiš. Kjer opaziš velik »promet« starih čebel in rvanje, panj takoj izdatno pripri, da se laže brani. Ako se je ropanje že zelo razpaslo in si ga prepozno opazil, moraš napadeni panj za kak dan ali dva umakniti iz čebelnjaka in odnesti v zaprt prostor, ko si mu poprej žrelo zaprl, zadaj pa odprl, ostalim panjem pa zoži žrela na eno čebelo s preluknjanimi zapahi. Ako se panj v sobi razburja, ga poškropi z vodo. Bo že prestal! Ako je naslednji dan obletavanje mesta, kjer je stal, ponehalo, postavi panj na svoje mesto in mu žrelo zoži.

Z množitvijo zalege se prične v panjih stiska za vodo. Mleček (krmilni sok, ki ga čebele pripravljajo za zalogo iz medu in obnožine) rabi veliko vode. Čebele silijo iz panjev v burjo in mrz in se ne vračajo več. Nujna tvoja dolžnost je, da blizu čebelnjaka namesti napajalnik in vedna skrbiš za vodo. Preprost napajalnik napraviš, ako star lonec prevotliš (če že ni votel!), luknjo pa zamašiš tako, da bo voda počasi polzela na nekoliko poševno podloženi kos deske. To pripravo namesti kje v zavetju in na solncu in vsako jutro poglej, da bo v redu. Sedaj je napajalnik zelo važen. Čebele privabi nanj s tem, da nekaj dni mažeš desko z malenkostjo medu.

Kotiček za radovedneže

Troti v januarju. Proti koncu meseca so pri nas čebele precej močno izletavale in se trebile. Močno sem se začudil, ko sem pri nekem panju opazil nekoliko trotov. Kako je to, da ima samo ta panj trote, drugi pa še ne? (B. F. iz K.)

Troti so in se običajno pojavijo šele aprila in maja meseca, ko se panji začnejo pripravljati na rojenje. Po končani glavni paši pa jih čebele odženejo; običajno v juliju ali avgustu, kdaj prej, kdaj pozneje. Troti pomrjejo od lakote. Ob normalnih razmerah panji v septembru nimajo več trotov in prezimujejo redno brez njih.

Včasih se pa le zgodi, da panj zelo pozno preleže, morda ob ajdi, in matica še ni imela prilike, da bi se sprašila. V tem primeru je možno, da čebele trotov pred zimo ne odženejo. Naravni nagon namreč sili čebele, da ohranjajo pri življenju tudi trote, rekel bi »v nadi«, da se matica še lahko spraši.

Drugi vzrok zgodnjega pojava trotov pa bi bil, če je v panju stara in že izčrpana matica, ki navadno zalega mnogo trotov. Tudi na

čajčnikih bolna matica zalega trotovino. Čebele same, kot to najdemo v osirotelih panjih, v poletju, tako zgodaj v letu še ne zalegajo!

Panj morate čimprej pregledati, da ugotovite vzrok tako zgodnjih troto. Ne smete ga pa pregledavati ob hladnem vremenu in dokler se še ni popolnoma otrebil.

Kaj pravite k A.-Ž. panju, ki je razširjen po tukajšnji okolici? Žrelo ima narejeno poševno navzgor, da pridejo čebele lahko naravnost na satje. Pravijo, da je donos teh panjev mnogo večji. (T. I. iz K.)

Videl sem panje pri čebelarju sosedu in so lično in solidno izdelani. Da pa bi le 2 cm više ležeče žrelo vplivalo kaj posebno na množino donosa, si ne moremo predstavljati. Večji ali manjši donos panja je v prvi vrsti odvisen od dobrih ali slabih lastnosti čebel, od pašnih in vremenskih prilik, nato pa še od načina, kako panj opravljamo. Lega, višina in širina žrela pa gotovo ne vplivajo na

donos v toliki meri, da bi bila razlika očitna. Pač pa sem našel pri pregledovanju panjev, da je bilo na dnu izredno mnogo nesnage, ker tista 2 cm visoka stopnja precej ovira čebele pri spravljanju zjedi iz panja.

Opazovalne postaje

Julij Mayer — Dob pri Domžalah

POROČILO ZA JANUAR

Po dolgem času nas je nebo osrečilo z nekaterimi jasnimi in toplimi dnevi. Čebele so mogle zopet izleteti in so se ponekod prav dobro otrebile. Vendar toplina še ni bila dovolj visoka, da bi bilo čebelno trebljenje vsepšno. Zdravstveno stanje čebel je povsod zelo dobro, nikjer ni opazati griže, dasi mnogi panji prezimujejo na hojevem in kostonjem medu. Povpraševanje po medu je povsod veliko, žal, da so zaloge prazne.

Mesečni pregled za januar 1934

Vsi panji so A.-Ž. sestava

Kraj	Višina nad morjem	Panj je teže						Toplina zraka			Dni je bilo												
		pridobil v			izgubil v			v mese-cu čistih dkg	največ pridobil	najvišja	najnižja	srednja mesečna	izletnih	deževnih	snežnih	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih				
		1.	2.	3.	1.	2.	3.													1.	2.	3.	1.
Blejska Dobrava . . .	577	—	—	—	20	15	25	—	60	—	—	+ 5	—	9	—	1·8	5	—	—	22	3	6	3
Breg-Križe	483	—	—	—	10	10	10	—	30	—	—	+ 5	—	12	—	2·2	—	3	6	14	5	12	4
Virmaše-Škofja Loka .	361	—	—	—	25	30	35	—	90	—	—	+ 7	—	12	—	1·3	1	3	9	16	9	6	5
Tacen-Šmarna gora .	314	—	—	—	35	45	55	—	135	—	—	+ 6	—	10	—	0·7	3	5	7	23	6	2	2
Barje	298	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 11	—	12	+	1	3	3	11	19	9	3	4
Dob	305	—	—	—	10	40	20	—	70	—	—	+ 8	—	15	—	1·9	2	4	8	21	5	5	6
Rova	350	—	—	—	10	50	20	—	80	—	—	+ 6	—	11	—	0·4	1	3	5	18	5	8	3
Škorno-Noví klošter .	450	—	—	—	30	90	35	—	155	—	—	+ 5	—	13	—	2·4	4	1	2	18	7	6	4
Sp. Ložnica-Žalec . .	252	—	—	—	15	15	30	—	60	—	—	+ 3	—	6	—	1·6	—	4	6	15	14	2	12
Leveč-Sl. Bistrica . .	355	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 16	—	9	—	1·5	—	—	5	12	19	—	19
Muta	387	—	—	—	30	20	40	—	90	—	—	+ 1	—	13	—	3·3	—	—	10	19	4	8	12
Sv. Duh-Selnica . . .	536	—	—	—	30	30	45	—	105	—	—	+ 4	—	10	—	1·8	—	3	4	16	10	5	14
Studenci-Maribor . .	265	—	—	—	80	50	60	—	190	—	—	+ 6	—	10	—	1·2	1	1	5	16	3	12	2
Podova-Dravsko polje	255	—	—	—	40	40	60	—	140	—	—	+ 8	—	12	—	1	3	4	6	15	15	1	17
Cezanjevci	182	—	—	—	—	—	—	—	100	—	—	+ 5	—	13	—	2	—	4	7	16	15	—	8
Nedeljica-Turnišče . .	170	—	—	—	10	90	—	—	100	—	—	+ 8	—	11	—	0·3	4	1	6	21	8	2	6
Donačka gora-Rogatec	397	—	—	—	40	40	20	—	100	—	—	+ 12	—	8	—	0·2	2	3	3	26	3	2	11
Leskovec-Krško . . .	186	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 10	—	9	—	1	3	3	7	11	17	3	4
Zakot-Brežice	156	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 7	—	9	—	1	3	3	6	27	4	—	9
Bučka	307	—	—	—	25	30	55	—	110	—	—	+ 7	—	9	—	0·5	1	2	8	19	10	2	5
Krka	300	—	—	—	45	25	25	—	95	—	—	+ 6	—	14	—	2·5	1	3	5	20	4	7	7
Cerknica	575	—	—	—	55	25	60	—	140	—	—	+ 8	—	15	—	1·4	2	3	5	16	10	5	18
Sv. Gregor-Ortnek . .	736	—	—	—	40	30	30	—	100	—	—	+ 3	—	7	—	4·4	—	—	3	6	9	16	13
Novo mesto	180	—	—	—	20	40	40	—	100	—	—	+ 9	—	13	—	0·8	3	4	9	21	4	6	6
Šmarjeta	375	—	—	—	10	30	10	—	50	—	—	+ 3	—	10	—	0·5	1	4	8	18	6	7	26
Valpča vas	280	—	—	—	—	—	—	—	95	—	—	+ 9	—	10	—	0·3	7	3	7	21	5	5	14

Virmaše: Dne 18. januarja so se nekateri panji prav dobro prašili. Takrat sem opazil na lepenki nekaterih panjev precej mrtvic. Isto so videli tudi čebelarji po okoliških hribih. Vzrok utegne biti prezgodnji in nenadni nastop ostre zime in pa, ker so imeli panji razmeroma malo mladice. Panji so zdravi.

Skorno: Velik upad tehtnice v drugi mesečni tretjini gre na rovaš izdatne trebitve in odstranitve mrtvic. V splošnem so čebele zdrave, dasi se pri nekaterih okoliških čebelnjakih kažejo znaki griže kot posledica prezimovanja na hojvcu. V soseščini smo imeli tudi že mrliče; zazimljeni so bili brez zadostne hrane.

Nedeljica: Imeli smo štiri izletne dneve, ki so jih panji le deloma izrabili. Zdravstveno stanje čebel je prav dobro.

Bučka: Dne 17. januarja so čebele močno izletavale. Mnogo jih je obležalo v južnem mokrem snegu. Poraba medu je letos zelo velika, še enkrat tolika kot lanskega januarja.

Novo mesto: Poraba medu je v obeh zadnjih mesecih preko navadne mere. Ker čebele že dva in pol meseca niso imele pravega izleta, se je bati onesnaženja satja.

Zakot: V panj je prišla miška rovka. Privoščila si je vse čebele in razgrizla skoraj polovica satja. Čebelar je opustošenje opazil šele, ko je miš že zapustila panj.

Tacen: Dne 10. t. m. sem pregledal prašilček, da ugotovim količino zaloge, zaradi katere sem bil v skrbeh. Imel jo je dovolj, pa je imel tudi za dve dlani pokrite zaloge. Zgodaj je začela zalegati matica!

Nekaj čebelarških spominov

Fr. Rojina — Zg. šiška.

(Dalje.)

Včasih se vrazi kak dan človeku v spomin tako globoko, da se mu ne zabriše vse življenje, bodisi da je bil tako solnčen in srečen, ali pa mračen tako in žaloben. Tak nepozaben dan je bil zame, ko smo dobili čebele na učiteljski vrt.

Linhart je bil mož redkih besedi in se z gojenci ni rad spuščal v pogovor, razen kolikor je bilo nujno potrebno, takrat pa — stric je bil s svojo cizo že odšel — je bil z mano za čudo zgovoren. Po šolskem slugi, s katerim sva se bila že prej večkrat razgovarjala o čebelah, je izvedel, da imam o čebelarstvu že nekaj pojma, zato me vpraša, če imamo doma tudi čebele. »To ne« — odvrnem — »ali naš

sosed jih ima v neposredni bližini naše hiše, in temu sem pomagal pri vseh čebelarških opravilih.« Vpraša me še, če bi se tudi sam upal ogrebat roje. »Ni ga roja, ki bi ga ne spravil v panj« — se mu odrežem samozavestno. »Dobro torej« — pravi — »izročam vam čebele v varstvo in oskrbo. Ako boste potrebovali še kako orodje ali karkoli, mi napravite zaznamek, pa bomo naročili.« Kuj železo, dokler je vroče, si mislim, porabim priliko kar koj ter ga poprosim, če smem pri kakem mizarju naročiti preprosto prenosljivo klopico, da bomo posedali na nji pri čebelah, včasih jo bomo pa uporabljali tudi kot stolico za razna čebelarška dela. »Seveda, kajpak, pri uljnaku mora biti klopica« — je bil takoj pri volji, pokliče vrtnarja ter ga pošlje z malim načrtom, ki sem ga v naglici narisal z nekoliko črtami, k najbližnjemu mizarju.

Linhart je nato odšel, jaz sem pa okoli uljnaka hitro še pometel, kar sem bil pri prekledanju in paženju panjev nasmetil. Že so jele prihajati posamezne čebele iz žrel ter se ogledovaje pozibavati pred uljnakom, kar se oglasi šolski zvonec, znamenje za pričetek pouka. Pohiteti sem moral v šolo, zakaj ne bilo bi varno zamerjati se profesorju matematike še z zamudo, saj smo se ga že itak bali kot samega zlodja.

Prva ura mi je minila že še, deloma ker nas je držal profesor v vednem šahu, da nam ni bilo časa misliti na druge stvari, deloma pa, ker sem vedel, da čebele zaradi hladu še ne izletavajo kaj prida; ne konca ne kraja pa ni hotelo biti druge ure, zgodovine. Kaj neki me je zanimalo, kje, kdaj ali s katerim sosedom se je pretpeval kak Lothar, ko je pa zunaj sijalo solnce tako nebeško lepo, in je bilo brezvetrno, da se že brsteči hruškin vrh, ki ga je bilo videti skoz šolsko okno, niti ganil ni. Za čebele torej dan, kakršnega je naredil Gospod! Zatorej so mi misli vedno in vedno uhajale ven k čebelah, ki jih je moralo biti pred panji gotovo že vse živo. Nobenemu profesorju ni všeč, ako se dijakom zeha, ali pa da pogostoma pogledavajo na uro, ker si lahko misli: slabo razlagam, dolgčas jim je! Zato sem vzel svojo čebulico iz žepa skrivaj ter jo stisnil kar v pest, da sem laglje opazoval, kako je kazalec leno lezel od minute do minute. Končno vendar deset! Ena minuta je že čez — dve — tri — zvonec se pa le še ne oglasi, dasi je bil doslej natančen vedno skoraj do sekunde. Profesor je odšel iz razreda, jaz pa sem v drncu hitel k čebelah. Na stopnišču sem jemal kar po tri stopnice, na voglu telovadnice, ki je poslopje zase, pa treščiva s slugo drug v drugega, da sva oba hkratu bolestno zastokala. On je namreč pritekkel z

vrta, a tudi s polno paro, zato je bil karambol tem hujši. Kakor pa pri dveh vlakih, ki napravita kaj takega, dobi tisti več, ki je lažji, tako je bilo tudi v tem primeru. Sluga, velik in koščen možakar, se je prijel samo za trebuh in »crukal« komaj za dva koraka, jaz pa majhen zaprtek, sem odletel zadenjski v bližnja dvoriščna vrata, ki so mi dala na zadnjo oplato več, kot sluga spredaj. Sicer pa ta nezgoda ni bila baš »katastrofalna«, samo slugi je nekoliko jemalo sapo, da je le sunkoma mogel povedati: »Čebele gledal — pozabil na uro — zamudil!« In zopet je hitel, kolikor je pač še mogel, k zvoncu, potem pa zvonil kot k hudi uri. Kakor mi je povedal pozneje, je imel res hudo uro, ko ga je namreč »stari« — mišljen je bil ravnatelj — pozval na odgovor in si ga zaradi petminutne zamude zvonjenja pošteno privoščil.

Kakor sem si domneval, tako je pri čebelah tudi res bilo. Na obeh panjih je bilo na bradi in po končnici vse polno prašičih se čebel, velika množina se jih je v manjših in večjih krogih izpreletavala okoli uljnaka, da si ogleda in zapomni svoje novo domovanje in njegovo okolico, mnogo jih je pa letelo že kar gladko ter z veliko hitrico donášalo vodo in različno obnožje.

Naj takoj pripomnim, da je bilo pred petdesetimi leti v Ljubljani in njeni bližnji okolici za tisto pičlo številce panjev, kolikor jih je tedaj ondi bilo, dovolj paše, nekaj celo prav dobre. Spomladi so se čebele opomogle najprvo na raznih vrstah češpelj in sliv, ki jih je bilo po vrtovih dokaj več kot sedaj, in so cvetele druga za drugo: cibare, štrbonceljni, špingeljni in kreheljni, potem pa še laške češplje in domače jesenske. Še preden so odcvetele te, so se že jele na Gradu in po Golovcu kazati prve cvetoče češnje. Na Golovcu in v Šišenskem hribu je tudi precej borovnic; le žal, da cveto te obenem s češnjo. Divjega kostanja je bilo svoje dni v Ljubljani mnogo več, kot ga je sedaj, a izpodrinil ga bo še bolj hitrorastoči topol, ki je postal nekako moden, čeprav je to zelo dolgočasno drevo; v primeri z lipo napravlja name naravnost odvraten vtis. Pa bo škoda divjega kostanja, zakaj ob prav ugodnem vremenu je medil izborno in zelo pospešil razvoj čebelnih družin. Akacija, oziroma robinija in lipa medita sicer le periodično, toda kadar je njunin čas, dasta najokusnejši med; zlasti je izdatna v časi akacija, ki je ima nekaj Tivoli, nekaj Grad, največ pa Golovec. Najizdatnejšo pašo pa imajo ljubljanske in okoliške čebele ob vročih, soparnih dneh vsekako na pravem kostanju, ki ga je tako na Golovcu kakor tudi v Tivoliju in v Šišenskem hribu nič koliko. Ko je gospod Žni-

deršič o priliki nekega čebelarkega tečaja vprav ob času cvetenja pravega kostanja postavil v uljnjak v Marijanišču deset svojih panjev, so napredovali ti za dvanajst kilogramov, pa bi še za več, ako bi ostali v Ljubljani do konca kostanjeve paše.

Z ajdo posejane njive so sešale pred polstoletjem na severni in vzhodni strani Ljubljane skoraj še do sredine sedanjega mesta, a zdaj bo Ljubljansko polje zazidano kmalu že do Posavja, da ajdova paša za ljubljanske čebele ne pride niti več v poštev. Istotako je za vedno minila preimenitna in dolgotrajna bérnja na češminju. Čebele iz mesta so ga lahko dosežale, saj se je pričel že na Brinju, kjer je dandanes že obsežna naselbina. Na Brinju pa ni rastle samo brinje, temveč je prevladalo češminje, vmes pa je bilo tudi mnogo gloga, kostanjčja, trnulj, kapčevja, šipka in raznega drugega grmičja, ki ga je preprežalo vsevprek robidovje. Ta ponekod skoraj neprodorna goščava, ki je nudila čebelam raznovrstno pašo, se je razprostirala v presledkih tja do Save in prav gor do Vižmarjev. Še pred šestdesetimi leti smo hodili šišenski otroci jeseni na Gmajno onstran gorenjske železniške proge nabirat medvedove hrušce in trnulje, potem se je pa nenadoma odprla prav dobra in živahna kupčija z lubjem češminjevih korenin, in kmalu je bila razrita ter razkopana vsa tista obširna džungla, ki se je nato v razmeroma kratkem času izpremenila v rodovito polje.

Pred kakimi 25 leti sva s prijateljem Žnideršičem obiskala znamenitega čebelarja in čebelarkega trgovca Rothsčütza v Podsmreki pri Višnji gori. Takrat je bil mož že v visokih letih in je mnogo pomnil, zato je moral imeti v mislih že minule čase ljubljanskih čebelarških razmer, ko se je izrazil, da je Ljubljana za čebele »eldorado«. Zdaj ne velja to več; deloma zato ne, ker je paše manj, največ pa zaradi prevelikega števila panjev, ki jih je zdaj tod. Ako hočejo sedanji ljubljanski in okoliški čebelarji čebelariti s pridom, jim ne kaže drugače, kakor prepeljavati svoje čebele v bogatejšo paše.

Kako se časi izpreminjajo! Nekdaj je bilo ob ajdi v Zgornji Šiški v Bršnikovem uljnaku in poleg njega do pet sto panjev čebel, v dobrih rojivnih letih še celo več, nekako toliko tudi v Maroutovem uljnaku, in vendar so se čebelarji, ako je bilo vreme ugodno, hvalili, da so bile čebele zelo bogate. In zdaj? Ob poslednji ajdovi paši mi bilo doma kljub lepemu vremenu niti toliko donosa, da bi potemnil cvetlični med z otave. Potem naj pa nosi človek klobuk postrani, kakor so ga nekdanji čebelarji lahko!

Zveza čebelariskih podružnic za Mariborsko okrožje v Celju priredi sledeča poučna predavanja:

Dne 18. marca ob 9 dopoldne v Soštanju v Slomškovem domu;

dne 19. marca dopoldne pri čebelnjaku gosp. Rifla v Prevaljah;

dne 25. marca v Dolnji Lendavi.

Nove podružnice. Čebelarji se prav marljivo organizirajo. Nič manj kot 12 novih podružnic bo v kratkem ustanovljenih in pričakujemo, da jih bo prijavljenih še več. Te nove podružnice so: Leše, Ljubno, Breg-Križe, Preserje, Sv. Frančišek-Radmirje, Nova sela, Žalec, Muta, Stari trg pri Ložu, Senovo, Koprivnik-Fram, Bloke. Nekatere od teh so že ustanovljene in so že prijavile svoje člane, druge se še snujejo. Čebelarji organizirajte še v drugih krajih podružnice Čeb. društva!

Vosek in voščine kupuje Društvena Čebelarja po zelo ugodni ceni. Čebelarji ponudite svoj vosek in voščine. Posebno vosek za zameno za satnice, naj se Čebelarji pošlje že sedaj, da bodo satnice o pravem času na razpolago.

Čebelarje naše člane opozarjamo, da bomo prihodnjo številko Čebelarja ustavili vsem onim, ki zaostale članarine v teku meseca marca še ne bodo poravnali. Težko nam je, da moramo poseči po takih sredstvih. Prosimo, uvažujte naše prošnje izražene v prvi in naslednjih številkah Čebelarja in pošljite nam zaostalo in letošnjo članarino.

Sadike robinije (akacije). Čebelarjem je dobro znano, da je robinija važna rastlina, ki nudi v dobrih letinah čebelam obilo paše. Akacijev les pa je zelo dober za razno kmetijsko orodje in ga zato zelo cenijo. Mnogi čebelarji se zanimajo za akacijeve sadike, saj jih je lahko posaditi na katerokoli mesto bodisi ob mejah, gozdnih obronkih itd. Društveni tajnik se je informiral pri banski upravi glede nakupa sadik in zvedel sledeče:

Letošnjo pomlad bodo oddajale akacijeve sadike banovinske drevesnice v Bršljinu pri Novem mestu, Murski Soboti, Radečah pri Zidanem mostu, Ptuj in Stari Loki. Povsod imajo dveletne sadike, le v Ptuj samo enoletne. 1000 sadik velja 100 dinarjev, ki jih je plačati vnaprej. Naročila sprejemajo šumarski referenti, in sicer za Bršljin, šumarski referent v Novem mestu; za Mursko Soboto istotam, za Radeče v Krškem; za Ptuj šum. ref. v Mariboru, za Staro Loko šum. ref. v Kranju.

Banska uprava pa vzdržuje tudi še druge drevesnice gozdnih sadik, ki jih pa zaradi pomanjkanja prostora ne moremo vseh navesti. Vse drevesnice imajo v zalogi razne vrste gozdnih sadik po nizkih cenah. Kdor se za take sadike zanima, naj javi to tajniku, ki bo poslal radevolje seznam vseh drevesnic in sadik ter cene.

Naročila je treba šumarskim referentom takoj poslati, sicer bodo sadike dospele prepozno. Naročiti se mora najmanj 100 sadik.

Ponovna prošnja. Prosimo vse, ki članarine še niso poravnali, bodisi za lani ali za letos, da jo takoj pošljejo. Društvo bo imelo velike stroške zaradi založitve nove čebelarske knjige, Janševega zbornika in proslave same. Ker je društvo odvisno le od članarine, bo po krivdi zamudnikov prišlo v velike nepravilike, ako ne bodo storili svoje dolžnosti. Podružnice prosimo, da opozore na to našo prošnjo vse, ki so s članarino še v zaostanku.

Sladkor za pomladno pitanje čebel ima D. Č. zopet v zalogi. Cena za kilogram 7.50 Din. Vsak član ga dobi za spomladno pitanje po 3 kg na panj. Podružnice ga dobe, ako ga naroče najmanj skupaj 50 kg, franko domača železniška postaja.

POROČILO O ODBOROVIH SEJAH OSREDNJEGA DRUŠTVA

XXXXII. seja dne 21. decembra 1933.

Navzočni so bili vsi gg. odborniki razen g. Bukovca.

Zapisnik zadnje seje je bil odobren.

Tajnik je prebral došle dopise. Poslovanje naših podružnic bo treba preurediti. Tozadevni predlog bo sestavil g. Znidaršič.

G. predsednik je poročal o stroških za plemenilno postajo. Postaja na Kopiščih v Kamniški Bistrici je sedaj urejena. Ograjen je prostor, urejen je čebelnjak, ki je bil izdelan v jetnišnici. G. predsednik se je ob tej priliki zahvalil g. ravnatelju Arku za naklonjenost. V Bistrici je bil brezplačno 20 krat. Oplemenjenih je bilo skupno 20 matic, 6 matic pa je še v zalogi. Vsi stroški za ustanovitev plemenilne postaje so bili kriti iz podpore kmetijskega ministrstva. Odbor je vzel poročilo na znanje in račun odobril. Na predlog g. ravnatelja Arka naj bi odbor honoriral g. predsednika za velik trud, posebno še za čebele, ki jih je g. predsednik žrtvoval za postajo iz svojih panjev. Ker je g. predsednik odklonil vsako nagrado, je predlagal g. Babnik, naj mu odbor kupi vsaj čebele. Odbor bo o tej točki še sklepal, ker ne gre, da bi poleg dela in truda imel vodja postaje še škodo.

G. predsednik je poročal, da bo v prihodnjem letu pisal mesečna opravila v Čebelarju g. Puš.

G. ravnatelj Arko je poročal, da je plačal Pokojinskemu zavodu zavarovalnino za poslovodkinjo D. Č., kar je odbor vzel na znanje.

XXXXIII. seja dne 28. decembra 1933.

Navzočni so bili vsi gg. odborniki.

Zapisnik zadnje seje je bil odobren. K zapisniku je poročal g. urednik Bukovec glede sotrudniškega honorarja g. Fr. Rojini, za njegove »Spomine«, ki jih objavlja Sl. Č.

G. predsednik Verbič je poročal glede pregleda vseh panjev v ptujskem okraju. Bil je v tej zadevi pri bankskem veter. oddelku, kjer je poročal predstojniku o nevarnosti, ki preti čebelarstvu v ptujskem okraju. G. predsednik pa je sestavil tudi potrebno prošnjo za kmetijsko ministrstvo, ki je bila tudi že odposlana. Da se bo pregled vseh panjev v ptujskem okraju mogel točno izvršiti, bo društvo potrebovalo po proračunu ptujske podružnice okrog 10.000 Din. Za pomoč je prosilo društvo kmetijsko ministrstvo.

G. predsednik je poročal o ustanovitvi selekcijske postaje. Odbor je razpravljal o tem važnem vprašanju in sklenil, da tudi za ustanovitev te postaje prosi ministrstvo primerne podpore. Za ustanovitev selekcijske postaje bo treba 10.000 Din.

Da pa bo društvo dobilo podporo tudi za Janševo proslavo, je bilo sklenjeno, da se vloži prošnja na ministrstvo Prosvete. Za te prošnje bo odbor prosil g. poslanca Krejčija za intervencijo.

Odbor je sklenil, da odpošlje g. Miheliča zaradi zbiranja podatkov o Janši na Dunaj takoj, ko bo dospelo z Dunaja dovoljenje za zbiranje. Strošek za potovanje se bo kril s podporo, ki jo pričakuje društvo od ministrstva.

Spreminjevalni predlogi k pravilniku za zatiranje kužnih čebelnih bolezní so bili končno odobreni in odposlani »Zvezi« v Beogradu.

Banski upravi so bili predloženi spreminjevalni predlogi k uredbi za prevažanje čebel v ajdovo pašo.

Predsednik »Zveze« g. Djordjevič je poslal odboru in društvu božično in novoletno voščilo.

G. predsednik je nato voščil vsem gg. odbornikom srečno novo leto, se jim zahvali za sodelovanje z željo, da bi odbor solidarno deloval v prospah čebelarstva in društva tudi v novem letu.

I. seja dne 4. januarja 1934.

Navzočni so bili razen g. prof. Raiča vsi odborniki.

Zapisnik seje je bil odobren. Tajnik je poročal o pismo gđc. Valesove glede preiskavanja čebel in o zahvali g. poslanca Krejčija za novoletno voščilo. G. Znidarič pa je predložil odboru pismo urednika »Bienen Vatra«, g. Schmida, glede raznih čebelarških vprašanj.

G. predsednik je poročal odboru o nakupu mikroskopa. Predložil je ponudbi trvdke Zajc in zastopnika Robleka. Z večino glasov je bilo sklenjeno, da kupi društvo mikroskop od trvdke Zajc.

Odbor je sklenil, da preskrbi fotografični posnetek oljnate slike Janševega doma, ki visi v muzeju, ter razglednice Janševega rojstnega kraja Breznice.

Odbor je bil obveščen, da namerava državna uprava ukiniti ljubljanski veterinarski bakteriološki zavod, ker so bili zavodu uradni prostori od mestnega magistrata odpovedani. Udarec, ki bi bil s tem prizadet našemu čebelarstvu, bi bil jako občuten. Pri preiskavanju čebel je bil zavod društvu v veliko pomoč. Odbor je zato sklenil, da pošlje ministrstvu za kmetijstvo, bankski upravi, mestnemu magistratu in g. poslancu Krejčiju vlogo

s prošnjo, da zavod ostane. Pozovejo pa naj se tudi Kmetijska družba, Lovsko društvo, »Zivalca« in Ribarsko društvo, da odpošljejo enake vloge na ta mesta.

G. predsednik je poročal o selekcijski postaji, za katero je vse potrebno ukrenjeno in pripravljeno. Sklenjeno je bilo naslednje:

1. V preiskunjo se bo za letos vzelo le 10 rojev.

2. Za vsak roj se bo plačalo 100 Din.

3. Sprejeli se bodo le roji z lanskimi maticami.

4. Vsak roj mora tehtati točno 1 in pol kg in se bo vsadil v nov panj na cele satnice.

5. Roje bo vodja postaje opazoval 2 leti.

6. Nove panje za postajo da na razpolago gosp. Babnik.

7. Najboljši roj bo nagrajen s 500 Din, drugi pa z 250 Din.

8. Postajo bo vodil g. Janko Babnik.

9. Da bo opazovanje nepristransko, se bodo roji izročili g. Babniku zgolj označeni s številkami, imena čebelarjev, ki bodo poslali roje, pa bodo zabeležena v posebnem tajnem zapisniku.

II. seja dne 11. januarja 1934.

Navzočni vsi gg. odborniki razen g. Znidariča.

Zapisnik zadnje seje je bil odobren. G. predsednik je poročal o vlogah, ki jih je društvo odposlalo zaradi veterinarskega bakteriološkega zavoda, ter o vlogah na ministrstvo prosvete zaradi podpore za Janševo proslavo, spreminjevalnih predlogov k naredbi o prevažanju čebel v ajdovo pašo ter spreminjevalnih predlogih k pravilniku o zatiranju kužnih čebelnih bolezní. Prvi predlogi so bili poslani Banski upravi, drugi pa Zvezi v Beogradu.

Odbor je sklenil, da naj se za spomladansko pitanje čebel naroči vagon sladkorja.

Izdaja koloriranih slik matice, čebele in trota je bila zaradi prevelikih stroškov odklonjena.

Odbor je sklenil prositi g. prof. Raiča, da prevzame za Janševo proslavo slavnostni govor o »Zivljenju in delovanju Janše«, g. Majerja iz Doba pa za oceno Janševih književnih del. G. prof. Raič je ponudbo sprejel.

Odbor je razveljavil svoječasni sklep o priobčevanju slik čebeljakov v Sl. Č. in sklenil, naj jih list zopet prinaša.

G. Babnik je predlagal, da bi se nabavile barvne tabele za primerjavo barve medu pri kontroli. Predlog se bo obravnaval na prihodnji seji, ko bodo odboru predloženi vzorci.

Po teh točkah je odbor obravnaval spremembo društvenih pravil.

Pripomba: Po sklepu društvenega ožjega odbora našega društva bo tajništvo odslej objavljalo sejne zapisnike le v skrčeni obliki, ker zavzemajo celotni zapisniki v listu preveč prostora.

III. seja dne 18. januarja 1934. G. predsednik je predložil tabele za določevanje barv medu, ki jih bo društvo naročilo. Odbor je obravnaval spored Janševe proslave in sklenil nakup nekaj knjig za knjižnico. Uredil je vse potrebno za naročitev sladkorja za pomladno pitanje in določil ceno Din 7.50 za kg, podružnice pa ga dobe po isti ceni franco domača postaja. Vsak član dobi na panj 3 kg. Odbor je obravnaval nova društvena pravila, ki bodo objavljena v Sl. Č.

IV. seja dne 24. januarja 1934. Odbor je odobril ustanovitev raznih novih podružnic. Obravnaval je zadevo Janševega zbornika, ki ga bo društvo izdalo ob Janševi proslavi. Mnogim čebelarjem nečlanom — preko 1000 — je tajnik poslal v reklamne svrhe številke starih letnikov z vabilom na naročbo. Ako bo odziv zadovoljiv, jih bomo

poslali še drugim čebelarjem, ki še niso člani društva. Odbor je sklepal o raznih slikah, ki so potrebne za Janševo proslavo, o nakupu končnic za društveni muzej in odobril pravilnik za knjižnico ter sklenil nakup novega kotla za kuho voska. Nadaljeval je tudi redakcijo novih društvenih pravil.

Bilanca Društvene Čebelarne z dnev 31. decembra 1933

Imovina	Din		p		Dolg	Din		p	
Gotovina v blagajni			1.879	—	Upniki:				
Vloga v podružnici P. H. v Ljubljani			2.144	70	razni dobavitelji	33.279	—		
Vloga v Mestni hranilnici v Ljubljani			1.240	—	sklad za Čeb. dom	90.000	—	123.279	—
Zaloga blaga			138.511	15	Premoženje:				
Dolžniki:					prenos iz leta 1932	113.703	—		
razni mali dolžniki	12.303	—			prebitek	500	—	114.200	—
podružnice	41.741	15	54.044	15					
Predplačila			1.200	—					
Inventar:									
prodajalne	24.873	—							
tvornica satnic	13.587	—	38.460	—					
			237.479	—				237.479	—

Račun izgube in dobička z dnev 31. decembra 1933

Izguba	Din		p		Dobiček	Din		p	
Trgovski stroški:					Obresti hranilnih vlog in popusti			480	80
plače	38.400	—			Prebitek pri blagu			94.155	63
najemščine	19.200	—							
davščine	4.095	50							
zavarov. pri Pok. zav. od 1. VI. do 31. XII. 33 zavaroval. pri O. U. Z. in za blago	6.218	—							
ceniki, oglasi, reklama kurjava, razsvetjava poprava inventarja in adaptacije	1.561	50							
ostali mali izdatki	7.517	—							
Odpis od vrednosti inventarja	1.101	50							
Prebitek	4.585	75	89.863	18					
	7.183	93	4.273	25					
			500	—					
			94.636	43				94.636	43

V Ljubljani, dne 18. februarja 1934

Vodja: Adolf Arko l. r.

Pregledala in v redu našla: Ivan Šmajdek l. r., Ivo Verbič l. r.

Vești iz podružnic

Ljubljanska podružnica ima prihodnjo odborovo sejo v torek, dne 6. marca ob 8 zvečer pri »Nacetu« na Šmartinski cesti. Člani so vedno dobrodošli gosti, posebno pa še vabimo interesente za podruž. ajdovo pasišče. — Odbor.

Podružnica v Dolnji Lendavi priredi na dan 25. marca v osnovni šoli v Dolnji Lendavi celodnevni tečaj. Začetek točno ob 9. Predaval bo g. Peternel, predsednik »Zveze« iz Celja. Vsi člani

in čebelarji v okolici se vabijo, da se predavanja v največjem številu udeležijo.

Poročila o občnih zborih.

Podružnica v Dolnji Lendavi. Dne 7. januarja se je vršil občni zbor podružnice. Čebelarji so se zbora udeležili v lepem številu. Predsednik podružnice g. Gorišek se je uvodoma spominjal smrti vzornega čebelarja in ustanovnega člana podruž-

nice g. Križanica iz Kota. V počastitev njegovega spomina so mu navzočni čebelarji zaklicali »Slava«.

Nato je poročal o delovanju podružnice v minulemu letu. Obširno je obrazložil delo v gospodarskem pravcu. Člani imajo pri podružnici priliko, da si nabavijo čebelarske potrebščine in tudi prodajo med. Seveda bo treba še sistematičnega dela, da bodo uspehi leto za letom vidnejši. Opozoril je navzočne na to, da se pri novodobnem čebelarjenju vendarle ne smemo izneveriti lepim čednostim starih čebelarjev.

Iz tajnikovega poročila je bilo razvidno živahno delovanje podružnice v minulemu letu. Sestanek čebelarjev v Nedeljici pri g. Bakanu se je prav dobro obnesel. Enodnevní tečaj, ki ga je imel predsednik »Zveze« g. Peternel, je že v prvem letu pokazal lepe uspehe. Podružnica bo skrbela, da se bodo slični tečaji še večkrat vršili. Tudi blagajnikovo poročilo je bilo prav razveseljivo.

Nato se je prešlo k razpravljanju o delu v letošnjem letu. Članstvo se je soglasno izreklo za novo plemenilno postajo, ki jo namerava ustanoviti »Zveza« za mariborsko okrožje. V Dol. Lendavo mora priti tudi opazovalna postaja. 200 letnico našega velikega čebelarja Janše bo podružnica proslavila z veliko čebelarsko razstavo v jeseni. Ob tej priliki se bo obhajala tudi 5 letnica podružnice. Podružnica je poverila g. Debevcu, da zbere podatke o razvoju čebelarstva v lendavskem okraju in jih objavlja v »Sl. Č.«.

Pri volitvah so bili izbrani v odbor sledeči člani: Gorišek Simon za predsednika, Juris Koloman za podpredsednika, Šimonka Aleksander za tajnika, Metlikovec Alojz za blagajnika, za odbornike pa: Debevec Leopold, Tasch Dragotin, Bakan Štefan, Magdič Štefan, Sep Janez, Zver Ivan, Mundjar Pavel, Zbogar Jernej, Križanič Josip.

Lepo uspeli občni zbor je zaključil g. predsednik s pozivom na složno delo v procvit čebelarstva v našem kraju.

Tajnik.

Podružnica pri Sv. Vidu nad Cerknico je imela svoj sestanek in pripravila vse potrebno za ustanovitev nove podružnice. Tudi v tem okolišju so se začeli čebelarji zanimati za napredno čebelarstvo, ki je mogoče le s skupnim delovanjem v podružnici. Želimo jim obilo uspeha. Vsa zahvala gre gosp. Bečaju, ki se je zavzel za ustanovitev podružnice.

Podružnica v Kozjem je zborovala dne 7. januarja t. l. Podružnica je bila zelo delovna, dobila je opazovalno postajo, ki bo še spopolnjena, delila je članom sladkor ter sklenila prispevati k članarini za vsakega člana po 5 Din. Sklepala je podružnica na občnem zboru o plemenilni postaji, ki se bo ustanovila za štajersko polovico, o predavanju, ki ga je prevzel za mesec april gosp. šol. upravitelj Frece, in drugih društvenih zadevah.

Čebelarska podružnica Zakot pri Brežicah je imela dne 6. januarja t. l. redni občni zbor, kateremu je prisostvovalo 20 članov. Odbor je ostal na splošno željo članov stari. Prometa je imela podružnica v tekočem letu 638 Din 25 par, kraljevska banska uprava je dovolila podporo v znesku 600 Din za nabavo potrebnega orodja. Podporo nam je preskrbel gosp. banski svetnik Ernest Krulj, za kar se mu na tem mestu najpriskrčneje zahvaljujemo. Dalje je prispeval 50 Din čebelar Martin Grubič. Najlepša mu hvala.

Tajnik.

Čebelarska podružnica Sv. Marjeta pri Moškanjih je imela svoj redni občni zbor 6. januarja t. l. Podala so se poročila raznih funkcionarjev. Blagajniško stanje je še aktivno, izvolil se je z malimi

izpremembami stari odbor. V bodočem letu misli podružnica na nabavo stiskalnice za vosek ter se bo obrnila za pomoč na oblastva. Število članov je majhno, kar je predvsem vzrok visoka članarina in današnja kriza.

Občni zbor podružnice Cerklje pri Kranju. Obstojala je že nevarnost, da bo podružnica prenehala s svojim delovanjem. Pa se je posrečilo odboru, posebno tajniku gosp. Polajnjarju, da je z osebno agitacijo pridobil člane, da so življenje podružnice zopet vzbudili in se krepko poprijeli dela. Vsa čast tako požrtvovalnim čebelarjem. To je najlepše delo za Janševo obletnico.

Podružnica v Ptujju je zborovala dne 6. januarja ob številni udeležbi. Po poročilih odborovih sodelavcev so člani obravnavali pravilnika o prevažanju čebel v pašo in o kužnih boleznih. Ugotovilo se je, da je naredba o prevažanju čebel v pašo ugodno vplivala na čebelarje in da so se razmere na pasiščih zelo izboljšale.

Podružnica v Sodražici je imela občni zbor dne 21. januarja t. l. Marsikaj potrebnega in koristnega se je obravnavalo. Izvoljen je bil nov odbor s predsednikom g. Vodopivcem. V pomoč pa mu bodo še gg. Oblak, Zajc, Kovačič, Brinšek iz Zam in Brinšek od Sv. Gregorja. Podružnica je v preteklem letu lepo delovala. Kupila je poleg drugih potrebščin tudi 1000 sadik robinije (akacije) in jih dala članom brezplačno. Tudi letos namerava kupiti take sadike, da bo sodraška dolina vsa v medu. Podružnica bo letos na kmetijski razstavi razstavila svoje pridelke, posebej pa bo priredila tudi Janševo proslavo.

Podružnica v Dobropoljah je zborovala dne 28. januarja. Položila je račun svojega delovanja in izvolila novega predsednika g. Strnada. Bivšemu predsedniku g. Erčelju, ki je zaradi bolezni odstopil, pa najlepša zahvala za njegovo dosedanje delovanje v korist podružnice.

V Črni pri Prevaljah je podružnica zborovala dne 21. januarja. Poročalo se je kako razveseljivo se širi v teh okolišju A. Ž. panj. Vsako leto jih je več, kar kaže čvrst napredek ondotnih čebelarjev.

Podružnica v Središču je zborovala dne 17. decembra 1933. Podružnica je kolikor ji je bilo mogoče lepo delovala in si nabavila nekaj skupnega orodja in potrebščin. Hoče pa svoje delovanje še bolj poživiti.

Podružnica Račna je imela redni občni zbor dne 21. januarja. Za to priliko smo naprosili urednika g. Bukovca, da nam je predaval o raznih zanimivih stvareh, za kar se mu najtopleje zahvaljujemo. Bilo je vse premalo časa, da bi se o vsem pogovorili. Predavanja so se udeležili tudi čebelarji sosednjih podružnic (Dobropolje, Žalna). — Izvoljen je bil stari odbor.

Podružnica na Robu je imela občni zbor dne 6. januarja. Članarino za letos smo glede na slabo letino znižali na 30 Din za člana. Stiskalnico za satnice posojamo podružničnim članom brezplačno za dobo 8 dni, potem pa jo je treba predsedniku vrniti. Nečlanom je ne posojujemo. Podružnica je imela 738 Din dohodkov in 714 Din izdatkov. Podružnica namerava prirediti javno predavanje o prestavljanju in zazimljevanju čebel itd. Naprosili bomo g. urednika, da pride meseca junija ali pa pozneje. V odbor so bili izvoljeni Peterlin Feliks, Peterlin Ludvik, Zakrajšek Janez in Zakrajšek Anton. Čebelarska letina pri nas je bila zelo slaba. Spomladi in jeseni smo morali s sladkorjem preživljati uboge živalce. Članov ima podružnica 12.

Zgledno pospeševanje čebelarstva. Stara stvar je, da dosežemo uspehe le z vztrajnim in marljivim delom. Nikjer pa ni napredek tako zelo odvisen od takega dela, kakor pri kmetijstvu in še posebno pri čebelarstvu. Čim več podrobnega dela je treba, tem marljivejši moramo biti. Po tem načelu se ravnaajo čebelarstvene organizacije v državah, koder je čebelarstvo resnično na visoki stopnji. Tam ni dovolj, da skliče čebelarstva podružnica enkrat na leto občni zbor in priredi morda tudi čebelarstvo predavanje, potem ji pa poide sapa in je za leto dni mir. Toda čez take podružnice se pri nas niti ne smemo pritoževati, ker kažejo vsaj nekoliko dobre volje. So pa tudi take, ki obstoje — skoraj bi rekel — zgolj na papirju in ki res o njih ne moremo misliti, da bi se utegnile pretegniti pri delu za čebelarstvi napredek. Na te sem se spomnil, ko sem bral v letošnji 2. številki Rheinische Bztg. sledeči razglas:

»Po naredbi ‚Nemške čebelarstvene zveze‘ mora vsaka čebelarstvena podružnica prirediti letno najmanj 10 predavanj in dva ogleda čebelnjakov. K tem prireditvam se ne smejo prišteti morebitne podružnične veselice. Zavoljo tega naj podružnice letos obravnavajo sledečo snov:

1. marec: izboljšanje čebelne paše,
2. april: varstvo rastlin in čebelarstvo,
3. maj: spomladanska opravila in zabranjevanje rojev,
4. junij: obnova matic in izbirna reja,
5. julij: bistvo medu; kako ga pridobivamo in z njim ravnamo,
6. avgust: špekulativno pitanje,
7. september: katere medeče rastline sadimo jeseni in kako izboljšamo čebelno pašo?
8. oktober: pomen in naloge Nemške čebelarstvene zveze,
9. november: kuhanje in poraba voska,
10. december: razpečevanje medu.

O vseh prireditvah je voditi natančen zapisnik in o njih takoj poročati osrednjemu društvu.«

Katera naša podružnica bo prva kaj takega sklenila?

Botri za čebelarje začetnike. V Rheinlandu na Nemškem je čebelarstveno društvo uvedlo, da mora imeti vsak čebelar začetnik svojega čebelarstvenega botra, ki mu mora pomagati in svetovati ter ga voditi toliko časa, da čebele lahko opravlja sam.

Uvedli so tudi varuhe za čebelnjake, ki je njih lastnik umrl ali pa tako obolel, da ne

more čebel opravljati. Varuh mora čebele opravljati toliko časa, dokler jih ne prevzamejo zanesljive roke.

Oba posta sta častna in obvezna za slehernega člana, ki mu poverijo ta posel.

Kdaj bo med nami toliko smisla za skupnost, da bomo lahko take stvari uvedli?

Poraba medu v Ljubljani leta 1933 je znašala 37.800 kg. Če pribijemo k tej uradno ugotovljeni številki še pridelek čebelarjev v območju trošarinske črte, so porabili Ljubljančani vsega skupaj 40.500 kg medu.

Dnevnik »Slovenec« je pripomnil, da delajo čebelarji premalo reklame za to važno živilo.

Zanimivo je, kako lepo in naglo napreduje Društvena čebelarna, kar se tiče prodaje medu. Lani ga je razpečala 10.095 kg, to je 25% od celotnega konsuma, pred lanskim pa samo 12½%. Ves med je bil kupljen od naših podeželskih čebelarjev.

Čuden transport panjev. Pravijo, da imamo Slovenci precej trde glave. Nekaj bo že na tem resnice, vsaj kar se tiče čebelarstvenih glav, ki morajo prenesti marsikak udarec, posebno ob slabih letinah. Pa tudi slovenska dekleta in žene ne bodo zaostajale. To sklepamo lahko iz sledečega resničnega dogodka, ki se je pripetil lani pri Metliki na Dolenjskem.

Nekdo je pripeljal po železnici čebele v pašo. Ura je že šla na poldne, naročenega voza za prevoz čebel na pasišče pa ni bilo od nikoder. Kaj storiti? Malenkost najti izhod iz take zadrege! Oče župan so se ozrli okoli in sklicali tucat žensk ter jih pripeljali na kolodvor, da pokažejo, kaj znajo. Vsaka je zadela na glavo po enega žnideršiča, to se reče panj, in hajdi z njim na pasišče. Saj ni daleč, komaj dobrih 20 minut hoda od postaje... Kaj je to za človeka, ki je vajen trpljenja, zlasti še za Belokranjico, ki vdano prenaša še dosti drugačna bremena. Dvakrat, trikrat je šla karavana tja in nazaj, pa so bili vsi panji na mestu.

Za nas, ki nismo »od stroke«, je precej težko pojmiti, kako more ženska na glavi nesti visok panj v teži 30—40 kg. Praksa, čebelarstvena praksa!

Le škoda, da ni nihče tega nenavadnega transporta čebel ujel na foto ploščo. Stric Matič bi dal za tako sliko kar pol brade.

Gosp. Vidmar iz Kandije pri Novem mestu mi je pa pravil, da so tudi njemu nekoč ženske znosile panje na kolodvor, le tako daleč ni bilo. Panji so pa bili znatno težji, nekateri tudi do 60 kg.

Nevednost konsumentov medu je včasih naravnost neverjetna. Lani o božiču sem prodal sosedu nekoliko medu. Tekočega cvetličnega nisem več imel. Zato sem mu dal ajdove strdi. Pa saj ni bil ajdovec, marveč cvetlični, ki je bil z ajdovcem komaj zabeljen. Med je bil zelo trd in kašnat. Čez nekoliko dni mi je prišlo na uho, da pripoveduje kupec okoli, da to ni pristen med, marveč sladkor, pomešan z medom.

Trošenje takih vesti je za vsakega čebelarja precej kočljiva zadeva, ker lahko izgubi ne le marsikakega kupca, marveč tudi dober sloves.

Takih primerov je na kupe. O nobenem živilu ni konsument tako malo poučen kakor o medu. Skoraj vsa druga važnejša živila (kruh, mleko, meso, krompir, maslo, mast, jajca) nudijo kupcu vedno isto sliko, bodisi glede barve, bodisi glede zunanosti (oblike). Pri medu so pa že v barvi razlike tolike, da včasih zmedejo celo tistega, ki je že vajen na presenečenja. Vrh tega ga prodajamo včasih tekočega, včasih pa strjenega, pa se potem čudimo, če kupec začne dvomiti o naši poštenosti.

Prav dobro mi jo je zagodla moja boljša polovica, ki sem ji povedal, česa me sumijo. Rekla mi je: »Sama ne vem, kolikokrat sem ti že omenila, da bi ljubljanski čebelarji že davno lahko priredili kako predavanje za gospodinje, da bi bili ljudje bolje poučeni o medu. Toliko si imate čebelarji povedati, kadar se snidete, tega pa ne, da bi se kdo ojunčil in priredil nekoliko predavanj.«

Pa sem jo molče vtaknil v žep! Kaj bi se prerekal, če je pa res — namreč, da so sedaj ženske gospodar položaja.

Prvo letošnje čebelo mladico sem opazil na bradi nekega panja dne 15. februarja. Imela je pokazana krila, zato so jo čebele pahnile iz panja. Potemtakem je ta panj zalegal že 25. januarja.

Kako plačuje DČ med. Nekateri čebelarji in čebelarske podružnice tožijo, da plačuje Društvena čebelarna med prepoceni. Informiral sem se pri vodstvu DČ, kaj je na tem resnice in dobil sledeča pojasnila.

Čebelarna plačuje cvetlični med tako, da jo stane v Ljubljano postavljen 14:50 Din kg. Višjih cen ne more plačevati, ker bi potem ne bila konkurenčna. Na debelo ga prodaja po 16:50 Din. Hojevca prodaja na debelo po 16 Din, ajdovca pa celo po 14:50 Din. Te dve vrsti medu mora kupovati ceneje zaradi tega, da lahko uspešno konkurira.

Večinoma ves med mora še enkrat pretopiti in očistiti, kar je združeno z velikim delom in znatnimi stroški. Od vsakega uvoženega kilograma medu mora DČ plačati 1 Din trošarine.

Zasluzek pri prodaji je prav skromen. V primeri z drugimi trgovci z medom plačuje DČ med razmeroma dobro. Višjih cen žal ne more plačevati, ker je konkurenca tolika, da bi DČ pri višjih nakupnih cenah medu sploh ne mogla razpečati.

Zlasti velika je konkurenca blaga iz vzhodnih delov države. Tam ga je vedno dovolj po 10—11 Din kg.

Kakšna bo letošnja pomlad. Vremenski preroki v tujini pišejo, da bo letos pomlad precej pozna. Meseca marca in aprila bodo temperaturne razlike velike in močno si nasprotujoče. Hude slane bodo rastlinam zelo škodovale. Padavin ne bo mnogo in ne bodo dosegle niti večletnega povprečka.

Z domačimi preroki je pa velik križ. Njih izjave so zelo različne. Gospod Henrik iz Celja piše, da bo letina dobra, prihodnje leto pa slaba. (Ni lepo, če obupanega človeka najprej prijetno poščegetaš, potem mu pa podstaviš nogo.)

Gospod Rojina, svoj čas najslavnejši in najzanesljivejši prerok za čebelarsko vreme, je na naše vprašanje izjavil, da za sedaj še ne more ničesar povedati, ker je pristaš prerokovanja na podlagi naravnih znamenj (plesišišenskih komarjev, brglezovo petje, gibanje bodeče neže i. dr.).

Bolj odločen je prerok z Grosupljega, ki pravi, da sedaj kaže še dosti dobro, ni pa zanesljivo, da bo in koliko bo ter kdaj (kaj???)

Ljubljanski znani črnogled in smolar pa je mnenja, da gre tretjič rado in da bo tam, kjer bo čebele pasel on, prav gotovo smola tekla v potokih...

Književnost. Pčelarski kalendar za l. 1934, ki ga urejuje gosp. Jov. P. Jovanović, je izšel v založbi knjigarne Milorada Milanovića v Beogradu, Kralja Aleksandra ulica br. 3.

Koledar je jako praktičen in ličen. Vsebuje čebelarska opravila za posamezne mesece, mnogo zanimivih člankov in beležk ter najraznovrstnejše tiskovine za beležke o paši, vremenu, inventarju, dohodkih in stroških i. dr.

Koledar toplo priporočamo!

- B 86 b. **Der praktische Bienenzüchter.** M. Konnerth. 1876.
- B 87. **Der praktische Bienenzüchter.** A. Schulzen. 1904.
- B 88. **Die Bienenzucht.** Janscha.
- B 89. **Der Bienenfreund.** Hartmann Böttner. 1875.
- B 90. **Die Bienenzucht in der Weltausstellung zu Paris 1867 u. die Bienenkultur in Frankreich u. in der Schweiz.** L. J. Melicher. (2 izv.) 1868.
- B 91. **Die Honigbiene.** Th. W. Cowan-Gravenhorst. 1891. — **Die Bienenzucht.** Chr. Lange. 1888. — **Der Führer am Bienenstande.** E. Bertrand-H. Gsühler. 1893.
- B 92. **Das Bienenjahr.** W. Skarytka. 1895. — **Die Biene u. der Breitwabenstock.** F. Richter. 1913.
- B 93. **Geschichte der Bienenzucht.** I. G. Beßler. 1885. — **Die neue nützliche Bienenzucht oder der Dzierzonstock.** L. Huber. 5. Aufl. 1873.
- B 94. **Die Hauptstücke aus der Betriebsweise der lüneburger Bienenzucht.** G. H. Lehzen. 1880.
- B 95. **Die Biene u. die Bienenwohnung mit dem deutsch-österreichischen Normalrähmchen.** D. Timm.
- B 96. **Anleitung zum Italisieren oder Züchtung der italienischen Biene.** G. Dathe. 1867.
- B 97. **Vestluft u. Faulbrut.** P. F. Liška. 1876.
- B 98. **Der Umgang mit den Bienen.** C. Weygandt. 1905. — **Die Imkerpraxis der größten Bienenzüchter der Welt.** M. Küchenmüller. — **Die Bienenzucht als landwirtschaftliches Nebengewerbe.** L. Wolff. 1896. — **Das Bienenbuch.** T. Kellen. — **Imkerbriefe für Anfänger.** H. Pechaczek. 1910. — **Die Bienenkönigin u. ihre Zucht.** H. Pechaczek. 1908. — **Die Bienenzucht des Eisenbahners.** A. Alfonsus. 1908.
- B 99. **Handbuch der rationellen Bienenzucht.** N. P. Kunnen. 2. Aufl. 1889.
- B 100. **Klaus, der Bienenvater aus Böhmen.** J. N. Öttl. 1862.
- B 101. **Die Honigbiene, ihre Naturgeschichte, Anatomie und Physiologie.** Th. W. Cowan-Gravenhorst. 1891.
- B 102. **Der verständige Bienenwirt.** Fr. Pfäfflin. 1874.
- B 103. **Führer des englischen Bienenzüchters.** F. W. Cowan-T. Kellen. 1891.
- B 104. **Das Leben u. die rationelle Zucht der Honigbiene.** Dr. R. Molin. 1880.
- B 105. **Die Bienenzucht im Blätterstock.** A. Alberti. 1887.
- B 106. **Theorie u. Praxis der Bienenzucht.** J. Portmann. 1864.
- B 107. **Anleitung zur rationellen Bienenzucht.** H. Ilgen. 1882.
- B 108. **Wörterbuch für Bienenzüchter und Bienenfreunde.** Dr. A. Pollmann. 1885.
- B 109. **Das alte Zeidelwesen in den nürnbergischen Reichswaldungen.** J. M. Lotter. 1870.
- B 110. **Die Biene.** Organ der vereinigten Bienenzüchter-Vereine in beiden Hessen und Nassau. 12/1874.
- B 111. **Volksbienenzucht.** W. Skarytka.
- B 112. **Geschichte der Bienenzucht.** Proser.
- B 113. **Bienenzeitung.** Organ des Vereines der deutschen Bienenwirte. 1877.
- B 114. **Immenleben — Imkerlust.** F. Gerstung. 1890.
- B 115. **Die Bienenilora Deutschlands u. der Schweiz.** Dr. F. Alefeld. 1863.
- B 116. **Illustr. Lehrbuch der Bienenzucht.** I. G. Beßler. 1887.
- B 117. **Ein kleiner Beitrag zur Förderung der Bienenzucht.** C. Weygandt. 1. Heft. 1889. — 2 Heft 1890. — 3 Heft 1891.
- B 118. **Die Volks- u. Mobilzucht der Krainer Biene in der Heimat.** Br. Rothschütz. 1902. (2 izv.)
- B 119. **Das neue Einwesensystem.** I. Mehring. 1869.
- B 120. **Illustrierter Bienenzuchtbetrieb für Anfänger.** Br. Rothschütz, II, Band, 3. Aufl. 1902.
- B 121. **Süddeutscher Bienenzuchtkalender.** L. Kaiser. 1905.
- B 122. **Unsere Honig- u. Bienenpflanzen.** F. Huck. 1887.
- B 123. **Die erprobte Honigköchin.** A. Rave-negg. 1893.
- B 124. **Anweisungen für Imker.** H. Gühler. 1887.
- B 125. **Der Bienenvater.** Pastor Sauppe. 2. Aufl.
- B 126. **Der Rahmen- oder Damenstock.** A. F. Braun. 1853.
- B 127. **Die Honigbiene u. ihre Zucht.** Dr. A. Collmann. 1875.
- B 128. **Bernhard von Mandeville's Fabel von Bienen.** Dr. S. Ascher. 1818.
- B 129. **Praktischer Ratgeber zum Betriebe einträglicher Bienenzucht.** W. Günther. 1886.
- B 130. **Die neue nützliche Bienenzucht oder der Dzierzonstock.** L. Huber. 11. Aufl. 1892.
- B 131. **Kleiner Wegweiser zum Betriebe rationeller u. einträglicher Bienenzucht.**
- B 132. **Leitfaden zum rationellen Betriebe der Bienenzucht.** 1861.
- B 133. **Katechismus für Bienenzüchter u. Bienenfreunde.** Tony Kellen. 1892.
- B 134. **Badischer Imkerkalender 1911.** I. M. Roth-W. Gräbener.
- B 135. **Rationelle Bienenflugsperrre.** E. Eck.
- B 136. **Jahresbericht der Bienenzuchtsektion der k. k. m.-schl. Gesellschaft zur Beförderung der Ackerbaues, der Natur- u. Landeskunde für das Bienenwirtschaftsjahr 1865.**
- B 137. **Bilder u. Skizzen aus dem Leben der Bienen.** T. Kellen. 1890.
- B 138. **Die italienische Biene u. ihre Zucht.** G. Kleine. 1865.

B 139. Praktischer Wegweiser oder 25 verschiedene, bewährte Methoden zur künstl. Vermehrung deutscher Bienenvölker. 1876.

B 140. Die Bienenzucht. F. B. Busch. 1862.

B 141. Handwörterbuch für Bienenfreunde. Herausgegeben von den zeitigen Vorstehern des Markischen Imker-Vereines. 1867.

B 142. Der Bienenmeister u. seine Betriebsweise. F. Scheipmann. 1904.

B 143. Der Honig vor dem Richterstuhle der Geschichte, Vernunft u. Erfahrung. P. L. Kaltenegger. 1892.

B 144. Lehrbuch der Bienenzucht. G. Dathe. 1871.

B 145. Das Wachs u. seine technische Verwendung. L. Sedna. 1886.

B 146. Die Bienenzucht nach der Dzierzonschen Methode. G. Kleine. 1869.

B 147. Der Prinzstock mit Wabenrähmchen. I. W. Öttl. 1864.

B 148. Die dreierlei Bienenwesen u. ihre Vereinigung zum Bienenstaate. Dr. O. Krauher. 1884.

B 149. Der vieretägige Ständer. W. F. Liedloff.

B 150. Der praktische Imker. Gravenhorst. 3 Aufl. 1883.

B 151. Die Bienenwirtschaft. H. A. Hemme. 1872. — Einleitung zum Italisieren oder GÜchtung der italienischen Biene. G. Dathe. 1867.

B 152. Fortschritte in der Bienenwohnungsfrage. A. v. Mátyás. 1932.

Poslovník

za izposojanje knjig iz knjižnice »Čebelarskega društva za Slovenijo«.

Knjige se izposojajo le na članske izkaznice »Čebelarskega društva za Slovenijo«. Kdor izkaznico izgubi, je odgovoren za njeno zlorabo. Knjige se izposojajo na en mesec, če ni drugače dogovorjeno in na prejemnici zabeleženo. Knjižničar določeni rok lahko podaljša, če se izposojevalec prej pri njem zglašuje in se podaljšani rok zabeleži na prejemnici. Izposojevalec za izposojeno knjigo odgovarja, zato naj pazi nanjo, naj ne piše po njej, naj je ne maže in izposoja drugim. Izposojevalec se zaveže plačati vse stroške, ki bi nastali z izterjavanjem izposojene knjige,

in povrniti polno ceno ozir. škodo pokvarjene knjige.

Za vsako izposojeno knjigo se plača 1 do 3 Din odškodnine v gotovini ali v znamkah; kdor hoče knjigo dobiti po pošti, plača tudi poštno stroške. Zunanji člani si izposojajo knjige praviloma potom podružnic, če ne pridejo osebno v Ljubljano.

Kdor knjige ne vrne v pravem času ali je ne podaljša, plača dvojno odškodnino.

Tisti, ki hočejo dobiti knjigo osebno v Ljubljani, naj javijo teden dni prej »Čebelarni« in jim bo knjižničar knjige tam pripravil.

Signatura:

Prejemnica

Podpisani sem si iz knjižnice »Čebelarskega društva« v Ljubljani izposodil delo

(vezano, broširano)

v zvezku z obveznostjo da ga vrnem do

Poslovni red knjižnice mi je znan in se podvrgujem njegovim določilom.

V Ljubljani, dne 193.....

Ime in poklic:

Stanovanje: